Syntaks og semantik

Lektion 12

10 april 2007

Abstrakt syntaks Environment & store Udtryk Variabel-erklæringer Kommandoer Scoperegler Statisk binding

Blokke

- Scoperegler
- Statisk binding

Abstrakt syntaks for **Bip**Environment-store-modellen
Aritmetiske og boolske udtryk
Variabel-erklæringer
Kommandoer minus procedurekald

Abstrakt syntaks Environment & store Udtryk Variabel-erklæringer Kommandoer Scoperegler Statisk binding

Bip = **Bims** + blokke og parameterløse procedurer:

Kom: $S ::= x := a \mid \text{skip} \mid S_1; S_2 \mid \text{if } b \text{ then } S_1 \text{ else} \mid \text{while } b \text{ do } S \mid \text{begin } D_V \mid D_P \mid S \text{ end} \mid \text{call } p \mid S \mid S_1 \mid S_2 \mid S_2 \mid S_2 \mid S_1 \mid S_2 \mid S_2$

ErkV: $D_V ::= \text{var } x := a; D_V \mid \varepsilon$ **ErkP**: $D_P ::= \text{proc } p \text{ is } S; D_P \mid \varepsilon$

- lokale erklæringer af variable (ErkV) og procedurer (ErkP) i en blok
- variable initialiseres ved erklæring
- semantikken af procedurekald afhænger af scope-regler
- bogen beskæftiger sig både med dynamisk og statisk scope
- vi lægger mest vægt på statisk scope her

Abstrakt syntaks Environment & store Udtryk Variabel-erklæringer Kommandoer Scoperegler Statisk binding

- brug for ny tilstandsmodel for at kunne erklære variable
- før: Tilstande = Var $ightharpoonup \mathbb{Z}$
- ullet nu: Var ightharpoonup Loc $ightharpoonup \mathbb Z$
- Loc: lokationer; lager-adresser
- $\Rightarrow$ en tilstand (*env_V*, *sto*) beskrives ved:

env_V variabel-environment

- hvilken adresse er en given variabel bundet til?
- Env $_V = Var \cup \{next\} \rightarrow Loc$
- next peger til næste frie lokation
- for os: Loc $= \mathbb{Z}$
- opdatering:

$$env_V[x \mapsto \ell](x') = egin{cases} env_V(x') & ext{hvis } x'
eq x \\ \ell & ext{hvis } x' = x \end{cases}$$

sto store

- hvilken værdi indeholder en given adresse?
  Store = Loc → Z
- Store = Loc $\rightarrow \mathbb{Z}$ • opdatering: $sto[\ell \mapsto \nu](\ell') = \begin{cases} sto(\ell') & \text{hvis } \ell' \neq \ell \\ \nu & \text{hvis } \ell' = \frac{\ell}{\ell_{l/18}} \end{cases}$

Abstrakt syntaks Environment & store Udtryk Variabel-erklæringer Kommandoer

Scoperegler

Statisk binding

$$[\mathsf{plus}_\mathsf{bss}] \qquad \frac{\mathsf{env}_V, \mathsf{sto} \vdash \mathsf{a}_1 \to_\mathsf{a} \mathsf{v}_1 \quad \mathsf{env}_V, \mathsf{sto} \vdash \mathsf{a}_2 \to_\mathsf{a} \mathsf{v}_2}{\mathsf{env}_V, \mathsf{sto} \vdash \mathsf{a}_1 + \mathsf{a}_2 \to_\mathsf{a} \mathsf{v}} \quad \mathsf{hvor} \ \mathsf{v} = \mathsf{v}_1 + \mathsf{v}_2$$

$$[\mathsf{minus}_\mathsf{bss}] \quad \frac{\mathsf{env}_\mathsf{V}, \mathsf{sto} \vdash \mathsf{a}_1 \to_\mathsf{a} \mathsf{v}_1 \quad \mathsf{env}_\mathsf{V}, \mathsf{sto} \vdash \mathsf{a}_2 \to_\mathsf{a} \mathsf{v}_2}{\mathsf{env}_\mathsf{V}, \mathsf{sto} \vdash \mathsf{a}_1 - \mathsf{a}_2 \to_\mathsf{a} \mathsf{v}} \quad \mathsf{hvor} \; \mathsf{v} = \mathsf{v}_1 - \mathsf{v}_2 \to_\mathsf{a} \mathsf{v}_2$$

25

 $\Rightarrow$ transitioner på formen env_V , $env_P \vdash \langle S, sto \rangle \rightarrow sto'$

men kommandoer kan ikke ændre env_V og env_P!

og store sto

dvs. konfigurationer Kom × Store ∪ Store

og slutkonfigurationer Store

dvs. procedure-environment env_P, variabel-environment env_V

men det snakker vi om senere

 $(\Gamma_{DP}, \rightarrow_{DP}, T_{DP})$

procedurer

med tilhørende big-step-semantik for procedure-erklæringer

også procedure-environment env_P ∈ Env_P, til at holde styr på

$$[\mathsf{num}_{\mathsf{bss}}] \qquad \mathit{env}_{\mathsf{V}}, \mathit{sto} \vdash n \rightarrow_{\mathsf{a}} \mathsf{V}$$

[parent_{bss}]

 env_V , $sto \vdash (a_1) \rightarrow_a v_1$

env_V, sto $\vdash a_1 \rightarrow_a v_1$

hvis
$$\mathcal{N}\llbracket n
rbracket = oldsymbol{
u}$$

env_V, sto
$$\vdash x \rightarrow_a v$$

[var_{bss}]

hvis
$$sto(env_V(x)) = v$$

5/18

Environment & store Udtryk Variabel-erklæringer Kommandoer Scoperegler Statisk binding

Abstrakt syntaks

ErkV:
$$D_V ::= \text{var } x := a; D_V \mid \varepsilon$$

- erklæringer modificerer env_V (pga. nye variable) og sto (pga nye værdier til nye variable)
- $\Downarrow$ transitionssystem:
- konfigurationer

$$\Gamma_{DV} = \text{ErkV} \times \text{Env}_V \times \text{Store} \cup \text{Env}_V \times \text{Store}$$

- slutkonfigurationer $T_{DV} = \mathbf{Env}_V \times \mathbf{Store}$
- dvs. konfigurationer (D_V , env $_V$, sto) og (env $_V$, sto)

[var-erkl_{bss}]

$$\frac{\langle D_V, \textit{env}_V[x \mapsto \ell][\mathsf{next} \mapsto \mathsf{new}(\ell)], \textit{sto}[\ell \mapsto v] \rangle \to_{DV} \langle \textit{env}_V, \textit{sto}' \rangle}{\langle \textit{var } x := a; D_V, \textit{env}_V, \textit{sto} \rangle \to_{DV} \langle \textit{env}_V, \textit{sto}' \rangle}$$

$$| \mathsf{hvor} \; \textit{env}_V, \textit{sto} \vdash a \to_a v \; \mathsf{og} \; \ell = \textit{env}_V(\mathsf{next})$$

[tom-var-erkl_{bss}]
$$\langle \varepsilon, env_V, sto \rangle \rightarrow_{DV} \langle env_V, sto \rangle$$

- big-step: variabelerklæringer sker i ét hug
- new : Loc $\rightarrow$ Loc giver næste lokation; new $(\ell) = \ell + 1$

Abstrakt syntaks Environment & store Udtryk Variabel-erklæringer Kommandoer Scoperegler Statisk binding

7/18

- $[\mathsf{skip}_\mathsf{bss}]$ $[ass_{bss}]$ $env_V, env_P \vdash \langle \mathtt{skip}, sto \rangle \rightarrow sto$ $env_V, env_P \vdash \langle x := a, sto \rangle \rightarrow sto[\ell \mapsto v]$ hvor env_V , $sto \vdash a \rightarrow_a v$ og $env_V(x) = \ell$
- $env_V, env_P \vdash \langle S_1; S_2, sto \rangle \rightarrow sto$ $env_V, env_P \vdash \langle S_2, sto'' \rangle \rightarrow sto'$ $\textit{env}_{V}, \textit{env}_{P} \vdash \langle S_{1}, \textit{sto} \rangle \rightarrow \textit{sto}'$

[comp_{bss}]

- $[\mathsf{if}\text{-}\mathsf{sand}_{\mathsf{bss}}]$ $env_V, env_P \vdash \langle \texttt{if } b \texttt{ then } S_1 \texttt{ else } S_2 \texttt{ ,} sto \rangle \rightarrow sto'$ hvis $env_V, sto \vdash b \rightarrow_b tt$ $env_V, env_P \vdash \langle S_1, sto \rangle \rightarrow sto'$
- [if-falsk_{bss}] $\mathit{env}_V, \mathit{env}_P \vdash \langle \mathit{if} \ b \ \mathsf{then} \ S_1 \ \mathsf{else} \ S_2 \ , \mathit{sto} \rangle \to \mathit{sto}'$ $\mathit{env}_{V}, \mathit{env}_{P} \vdash \langle S_2, \mathit{sto} \rangle \rightarrow \mathit{sto}'$ hvis env_V , $sto \vdash b \rightarrow_b ff$

6/18

8/18

$$[\text{while-sand}_{\text{bss}}] \quad \frac{env_{V}, env_{P} \vdash \langle S, sto \rangle \rightarrow sto'}{env_{V}, env_{P} \vdash \langle \text{while } b \text{ do } S, sto'' \rangle \rightarrow sto'}{env_{V}, env_{P} \vdash \langle \text{while } b \text{ do } S, sto \rangle \rightarrow sto'} \\ [\text{while-falsk}_{\text{bss}}] \quad env_{V}, env_{P} \vdash \langle \text{while } b \text{ do } S, sto \rangle \rightarrow sto \\ \text{hvis } env_{V}, sto \vdash b \rightarrow_{b} \textit{ff}$$

$$\begin{array}{c} \langle D_{V}, env_{V}, sto \rangle \rightarrow_{DV} \langle env_{V}, sto'' \rangle \\ env_{V} \vdash \langle D_{P}, env_{P} \rangle \rightarrow_{DP} env_{P} \\ env_{V}, env_{P} \vdash \langle S, sto'' \rangle \rightarrow sto' \\ env_{V}, env_{P} \vdash \langle begin \ D_{V} \ D_{P} \ S \ end, sto \rangle \rightarrow sto' \end{array}$$

[blok_{bss}]

Abstrakt syntaks

Environment & store Udtryk Variabel-erklæringer

Kommandoer

Scoperegler

Statisk binding

- dynamisk binding af variable og procedurer: y = 10
- ullet statisk binding af variable og procedurer: y=9
- også muligt: statisk binding af variable og dynamisk binding af procedurer, og omvendt

Abstrakt syntaks Environment & store Udtryk Variabel-erklæringer Kommandoer Scoperegler Statisk binding

- skal anvendes det variabel- og procedure-environment der statisk binding af variable og procedurer: ved procedurekald fandtes ved erklæringen
- ⇒ procedurer skal huske env_V og env_P
- $\Rightarrow$ Env_p = Pnavne $\rightarrow$ Kom $\times$ Env_V $\times$ Env_p
- (**Pnavne**: procedurenavne)
- dvs. **Env**_P består af partielle afbildninger $p\mapsto \langle S, env_V, env_P \rangle$
- S: procedure"kroppen"
- env_V, env_P: variabel- og procedure-environment da p blev erklæret
- en rekursiv definition!
- big-step-semantik:
- tilstande ErkP × Env_P ∪ Env_P
- sluttilstande Env_P
- transitioner → DP

Abstrakt syntaks Environment & store Udtryk Variabel-erklæringer Kommandoer Scoperegler Statisk binding

[proc_{bss}] $env_V \vdash \langle D_P, env_P[p \mapsto (S, env_V, env_P)] \rangle \rightarrow_{DP} env_P$ $env_V \vdash \langle proc p \text{ is } S ; D_P, env_P \rangle \rightarrow_{DP} env_P'$

[proc-tom_{bss}] $env_V \vdash \langle arepsilon, env_P
angle
ightarrow_{DP} env_P$

[call_{bss}] $enV_V[\mathsf{next} \mapsto \ell], enV_P \vdash \langle S, sto \rangle \rightarrow sto'$ $env_V, env_P \vdash \langle call \ p, sto \rangle \rightarrow sto'$ hvor $env_P(p) = (S, env_V, env_P)$ og $\ell = env_V(\text{next})$

10/18

Referenceparametre Rekursion Værdiparametre

Procedurer med parametre

Referenceparametre Rekursion

Værdiparametre

13/18

At udvide **Bip** med procedurer med én referenceparameter:

Kom: $S ::= x := a \mid \text{skip} \mid S_1; S_2 \mid \text{if } b \text{ then } S_1 \text{ else } S_2 \mid \text{while } b \text{ do } S \mid \text{begin } D_V \mid D_P \mid S \text{ end} \mid \text{call } p(y)$

ErkV: $D_V ::= \text{var } x := a; D_V \mid \varepsilon$ **ErkP:** $D_P ::= \text{proc } p(\text{var } x) \text{ is } S; D_P \mid \varepsilon$

referenceparametre: den formelle parameter x er en reference

til adressen på den aktuelle parameter y

- $\Rightarrow y = 4$

Referenceparametre Rekursion

Værdiparametre

procedure-environment:

$$\mathsf{Env}_{P} = \mathsf{Pnavne} \ {
ightharpoonup} \ \mathsf{Kom} \ {
ightharpoonup} \ \mathsf{Var} \ {
ightharpoonup} \ \mathsf{Env}_{P}$$

- skal huske navnet på den formelle parameter
- at erklære procedurer:

$$[\operatorname{proc}_{\operatorname{bss}}] \quad \frac{\operatorname{\textit{env}}_V \vdash \langle D_P, \operatorname{\textit{env}}_P [p \mapsto (S, x, \operatorname{\textit{env}}_V, \operatorname{\textit{env}}_P)] \rangle \to_{\mathit{DP}} \operatorname{\textit{env}}_P}{\operatorname{\textit{env}}_V \vdash \langle \operatorname{proc} p (\operatorname{var} x) \text{ is } S; D_P, \operatorname{\textit{env}}_P \rangle \to_{\mathit{DP}} \operatorname{\textit{env}}_P}$$

[proc-tom_{bss}]
$$env_V \vdash \langle \varepsilon, env_P \rangle \rightarrow_{DP} env_P$$

at kalde procedurer:

parametre Rekursion

Værdiparametre

15/18

Problem: dén regel tillader ikke rekursive procedurekald

fordi env_p er procedure-environmentet fra før p blev erklæret

Løsning: ny regel:

$$[\text{call-ref-rec}_{\text{bss}}] \quad \frac{\textit{env}_{V}[x \mapsto \ell][\mathsf{next} \mapsto \ell'], \textit{env}_{P}[p \mapsto (S, x, \textit{env}_{V}, \textit{env}_{P})]}{\textit{env}_{V}, \textit{env}_{P} \vdash \langle \texttt{call} \ p(y), \textit{sto} \rangle \rightarrow \textit{sto}'} \\ + \langle S, \textit{sto} \rangle \rightarrow \textit{sto}' \\ + \langle S, \textit{sto} \rangle \rightarrow \textit{sto}'$$

16/18

14/18

At udvide **Bip** med procedurer med én værdiparameter:

Kom: $S ::= x := a \mid \text{skip} \mid S_1; S_2 \mid \text{if } b \text{ then } S_1 \text{ else } S_2 \mid \text{while } b \text{ do } S \mid \text{begin } D_V \mid D_P \mid S \text{ end} \mid \text{call } p(a)$

ErkV: $D_V ::= \text{var } x := a; D_V \mid \varepsilon$

ErkP: $D_P ::= \operatorname{proc} p(\operatorname{var} x) \text{ is } S; D_P \mid \varepsilon$

- værdiparametre: den formelle parameter x bliver til en lokal variabel i proceduren, med startværdi = værdien af den aktuelle parameter
- Eksempel: begin

eno

 $\Rightarrow \ \, y=3$

17/18

Værdiparametre

procedure-erklæringer (uændret):

 $[\operatorname{proc}_{\operatorname{bss}}] \quad \frac{\operatorname{\textit{env}}_V \vdash \langle D_P, \operatorname{\textit{env}}_P | p \mapsto (S, x, \operatorname{\textit{env}}_V, \operatorname{\textit{env}}_P)] \rangle \rightarrow_{DP} \operatorname{\textit{env}}_P}{\operatorname{\textit{env}}_V \vdash \langle \operatorname{proc} p (\operatorname{var} x) \text{ is } S; D_P, \operatorname{\textit{env}}_P \rangle \rightarrow_{DP} \operatorname{\textit{env}}_P}$

 $[\mathsf{proc}\text{-}\mathsf{tom}_\mathsf{bss}] \quad \textit{env}_{\mathit{V}} \vdash \langle \varepsilon, \textit{env}_{\mathit{P}} \rangle \to_{\mathit{DP}} \textit{env}_{\mathit{P}}$

procedurekald:

$$[\text{call-val}_{bss}] \begin{tabular}{l} & env_V[x\mapsto\ell][\text{next}\mapsto \text{new}(\ell)], env_P \\ & \vdash \langle S, sto[\ell\mapsto\nu] \rangle \to sto \\ \hline & env_V, env_P \vdash \langle \texttt{call} \ \ p(a), sto \rangle \to sto \\ & \text{hvor } env_P(p) = (S, x, env_V, env_P), \\ & env_V, sto \vdash a \to_a v \text{ og } \ell = env_V(\text{next}) \\ \hline \env_V = (S, x, env_V, env_P), \\ & env_V = (S, x, env_V, env_P), \\ \hline \env_V = (S, x, env_V, env_V, env_V), \\ \hline \env_V = (S, x, env_V, env$$

$$[\text{call-val-rec}_{\text{bss}}] = \underbrace{\begin{array}{c} env_{\mathcal{V}}[x \mapsto \ell][\text{next} \mapsto \text{new}(\ell)], \\ env_{\mathcal{P}}[p \mapsto (S, x, env_{\mathcal{V}}, env_{\mathcal{P}})] \\ \vdash \langle S, sto[\ell \mapsto v] \rangle \to sto \\ env_{\mathcal{V}}, env_{\mathcal{P}} \vdash \langle \text{call} \ p(a), sto \rangle \to sto \\ \text{hvor } env_{\mathcal{P}}(p) = (S, x, env_{\mathcal{V}}, env_{\mathcal{P}}), \\ env_{\mathcal{V}}, sto \vdash a \to_{a} v \text{ og } \ell = env_{\mathcal{V}}(\text{next}) \end{array}}$$